

	ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ	Број: 10/8-62
	ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ	Датум:
		17. 06. 2015.

Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу
подносимо следећи извештај:

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Састав комисије:

1. Доц. др Гордана Ђигић
2. Доц. др Јелена Опсеница Костић
3. Проф. др Благица Златковић

2. Одлука Већа Департамента за психологију број 10/8-7 од 23.01.2015. године.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме:

Александра, Слободан, Митић

2. Година уписа на мастер академске студије

2013

3. Назив студијског програма

Мастер академске студије психологије

III НАСЛОВ МАСТЕР РАДА:

САМОРЕГУЛАЦИЈА УЧЕЊА И ШКОЛСКО ПОСТИГЊУЋЕ

IV ПРЕГЛЕД МАСТЕР РАДА:

Предмет приложеног мастер рада представља испитивање односа између образаца, односно компоненти саморегулације учења и школског постигнућа ученика. Циљ истраживања је био да се утврди да ли постоји повезаност међу овим конструктима, као и каква је природа те повезаности, а затим да се испита могућност предвиђања школског успеха на основу образаца и компоненти саморегулације. Истраживање је спроведено на пригодном узорку који чини 200 ученика осмог разреда основне школе. Резултати су показали да међу готово свим компонентама проактивног и одбрамбеног обрасца саморегулације учења и индикатора школског постигнућа постоји статистички значајна повезаност, као и да су неке компоненте из домена проактивног и одбрамбеног обрасца саморегулације статистички значајни предиктори постигнућа ученика.

Рад је изложен на 154 стране и садржи, поред резимеа на српском и енглеском језику и увода, следеће делове:

1. Теоријски део изложен је на 58 страна. Ово поглавље рада има три целине у оквиру којих су представљени главни конструкти који се разматрају у овом истраживању. Прва целина посвећена је концепту **саморегулације учења**. У овом делу приказан је појам саморегулације и значење саморегулације у академском контексту, а затим су приказани најзначајнији теоријски модели саморегулације учења. Посебна пажња је посвећена моделу проактивне и одбрамбене саморегулације, на коме се заснива приступ испитивању саморегулације у истраживању спроведеном у овом раду. Начињен је и осврт на развој и могућност подстицања саморегулације учења. Друга целина је посвећена **школском постигнућу**, односно појму, значају, чиниоцима и вредновању постигнућа ученика. У трећој целини теоријског дела рада разматра се веза између **саморегулације учења и школског постигнућа** и притом су приказани налази релевантних истраживања, који су узети у обзир приликом формулисања проблема истраживања и постављања хипотеза.

2. Методолошки приступ проблему представљен је на 16 страна. Овај део рада обухвата дефинисање проблема истраживања, образложење теоријског и практичног значаја истраживања, циљеве истраживања, опис варијабли и коришћених инструмената, хипотезе, опис узорка, начина прикупљања и обраде података. Уз приказ инструмената дати су и подаци о њиховој поузданости добијени на испитаном узорку.

3. Резултати истраживања приказани су на 19 страна текста, на којима се налази 28 табела (укључујући и 11 табела у којима су приказани резултати тестирања поузданости инструмената и структура узорка). Редослед којим су представљени резултати прати редослед наведених циљева и хипотеза истраживања. Најпре је дат приказ дескриптивно-статистичких мера изражености испитиваних варијабли. Након тога, представљени су резултати испитивања повезаности међу испитиваним варијаблама: повезаност између компоненти које припадају различитим обрасцима саморегулације учења и индикатора школског постигнућа. Затим су представљени резултати провере могућности предвиђања постигнућа ученика помоћу мера компоненти саморегулације учења. На крају су приказани резултати испитивања разлика у изражености основних варијабли у вези са регистрованим социо-демографским варијаблама (пол и образовање родитеља).

5. Дискусија резултата је изложена на 20 страна. Добијени резултати су коментарисани у односу на хипотезе од којих се пошло у истраживању, као и у светлу релевантних теорија и постојећих емпиријских налаза других истраживача.

6. Закључак је дат на четири стране и садржи сажет приказ најзначајнијих налаза, као и осврт на нека ограничења спроведеног истраживања уз препоруке за даља истраживања. Такође, изложене

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

Број:

10/8-62

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Датум:

17.06.2015.

су и практичне импликације које се могу извести из резултата спроведеног истраживања.

7. Литература садржи укупно 133 библиографске јединице на српском, хрватском и енглеском језику.

8. Прилози. У прилозима су дати коришћени инструменти који су израђени за потребе овог истраживања или преузети од других аутора: Упитник, конструисан за потребе овог истраживања, којим су прикупљени подаци о социо-демографским варијаблама и о просечној оцини као индикатору школског успеха ученика, затим Батерија мотивационих и когнитивних компоненти саморегулације учења (Лончарић, 2014) и Комбиновани тест природних и друштвених наука (историја, географија, биологија, хемија и физика) припремљен за полагање завршног испита на крају циклуса обавезног образовања и васпитања школске 2013/2014. године (преузето са <http://www.ceo.edu.rs/novost/2-uncategorised/133-zavrsni-ispit-na-kraju-osnovnog-obrazovanja-i-vaspitanja>).

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА МАСТЕР РАДА:

1. ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Спроведено истраживање имало је за циљ испитивање повезаности саморегулације учења и школског постигнућа ученика на крају циклуса обавезног образовања и васпитања. Један од главних задатака је био и провера могућности третирања образаца саморегулације као диспозиционих тенденција које су у основи школског постигнућа, а испитивале су се и разлике у степену изражености основних варијабли истраживања с обзиром на неке социодемографске карактеристике испитаника (пол, и ниво образовања родитеља).

Показало се да су индикатори школског постигнућа (просечна оцена на полугодишту и резултат на комбинованом тесту знања из природних и друштвених наука) значајно позитивно повезани са готово свим когнитивним и мотивационим компонентама проактивног обрасца саморегулације, али и значајно негативно корелирани са већином компоненти обухваћених одбрамбеним обрасцем.

Резултати истраживања су потврдили да се постигнуће ученика може предвидети на основу образаца саморегулације. У оквиру модела који испитује предиктивну моћ проактивног обрасца саморегулације, као убедљиво најзначајнији предиктор високог постигнућа се издвојила варијабла академска самоефикасност. Поред самоефикасности значајан независан допринос објашњењу варијансе постигнућа израженог просечном оценом показују и саморегулационе стратегије у ужем смислу, а израженији дубински приступ учењу се појављује као предиктор вишег постигнућа на тесту знања. Од варијабли у регресионом моделу који испитује предиктивну моћ одбрамбеног обрасца саморегулације, површински приступ учењу се издваја као најснажнији предиктор слабијег постигнућа. Такође, атрибуција успеха спољашњим стабилним узроцима значајно доприноси објашњењу нижег постигнућа. Нижа просечна оцена на полугодишту се може предвидети и на основу израженијих одбрамбених уверења о контроли, као и на основу тенденције да се неуспех оправдава недостатком способности.

Истраживање је показало и да девојчице имају већи потенцијал за проактивну саморегулацију.

а последично и боље постигнуће у школи. Такође, резултати показују да су код деце родитеља са високим образовањем израженије компоненте проактивног обрасца саморегулације које, вероватно посредују у остваривању бољег школског успеха ове деце.

Практичне импликације овог истраживања су садржане у препорукама за промене у образовној пракси која би требало у већој мери да обезбеди услове за развој проактивног обрасца саморегулације учења код ученика. Да би то било могуће, неопходно је да наставници, као најважнији социјални модели у образовању, и сами буду саморегулисани, а треба да имају и знања и вештине за препознавање доминантног обрасца саморегулације код ученика и за подстицање проактивног обрасца. То значи да је неопходно детаљније проучавање саморегулације учења кроз студијске програме наставничких факултета и оспособљавање будућих стручних сарадника (психолога и педагога) за адекватнију помоћ наставницима и ученицима у развоју саморегулације.

2. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Резултати истраживања су приказани систематично и у складу са претходно приказаним планом истраживања. Најпре су наведени подаци о изражености основних варијабли истраживања на испитаном узорку. Након приказа резултата тестирања повезаности међу испитиваним варијаблама, представљени су резултати испитивања могућности предвиђања школског постигнућа ученика на основу мера компоненти које припадају различитим обрасцима саморегулације учења. На крају су приказани резултати испитивања разлика у изражености главних варијабли у односу на регистроване социо-демографске варијабле (пол и образовање родитеља). Добијени резултати су исправно тумачени и дискутовани у односу на релевантна теоријска и емпиријска знања.

3. КОНАЧНА ОЦЕНА МАСТЕР РАДА

Мастер рад *САМОРЕГУЛАЦИЈА УЧЕЊА И ШКОЛСКО ПОСТИГНУЋЕ* урађен је у складу са образложењем наведеним у пријави теме и испуњава критеријуме самосталног истраживачког рада студената. Рад садржи све битне елементе. У теоријском делу су изложени концепти релевантни за спроведено истраживање, као и резултати досадашњих истраживања која су се бавила саморегулацијом учења и њеном повезаношћу са школским постигнућем ученика. У методолошком делу су најпре дефинисани сви неопходни елементи истраживања а затим су представљени добијени резултати. Након приказа резултата следи део у коме су налази дискутовани. Рад се завршава закључком који даје сажет приказ и коментар најважнијих налаза спроведеног истраживања, уз осврт на нека ограничења, али и истицање практичних импликација добијених резултата.

Може се рећи да је најзначајнији допринос овог истраживања емпиријска потврда претпоставке да компоненте које припадају различитим обрасцима саморегулације учења представљају значајне предикторе школског постигнућа. Посебно су важни налази који показују да су компоненте које припадају проактивном обрасцу саморегулације учења повезане са бољим постигнућем ученика, а да су компоненте које припадају одбрамбеном обрасцу саморегулације повезане са нижим постигнућем. Имајући у виду различите теоријске моделе који дају одређења конструкта саморегулације учења, закључује се да се ради о диспозицији која се може развијати адекватним подстицањем. Стога се може рећи да истраживање спроведено у оквиру приложеног мастер рада има двоструку вредност. С једне стране, представља сазнајни допринос једном важном, али на овим просторима недовољно истраженом пољу. С друге стране, рад нуди и важне практичне препоруке које се тичу једног од кључних проблема у образовној пракси – мотивације ученика за

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

10/8-62

Датум:

17. 06. 2015.

учење, указујући на потребу за суштинским променама које би биле усмерене на подстицање код ученика мотивације за учење засноване на саморегулацији.

VI ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене тезе, комисија предлаже:

да се мастер рад прихвати а кандидату одобри јавна одбрана.

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1.

Доц.-др Гордана Ђигић

2.

Доц. др Јелена Опсеница Костић

3.

Проф. др Благица Златковић